

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 януари 2024 г.
(OR. en)

5311/24

COHOM 4
COPS 6
CONUN 8
COASI 5
MAMA 9
COEST 26
COAFR 12
DEVGEN 5
CFSP/PESC 46

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	22 януари 2024 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	ST 5220 2023 INIT
Относно:	Заклучения на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2024 г.

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2024 г., одобрени от Съвета на 4001-вото му заседание от 22 януари 2024 г.

Заключения на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2024 г.

- 1. Правата на човека са универсални, неделими, взаимозависими и взаимносвързани, независимо дали са граждански, културни, икономически, политически или социални.** ЕС подновява ангажираността си с правата на човека в настоящата тревожна международна обстановка, белязана от увеличаване на въоръжените конфликти, авторитаризма, дезинформацията и отпора срещу равенството между половете.
- 2. В годината на срещата на върха, посветена на бъдещето,** ЕС ще потвърди ангажираността си с ефективното многостранно сътрудничество чрез по-нататъшно укрепване на системата на ООН за правата на човека, включително Службата на върховния комисар по правата на човека (СВКПЧ). ЕС призовава всички държави да зачитат независимостта на СВКПЧ и да си сътрудничат изцяло с върховния комисар и неговата служба, като същевременно гарантират адекватното ѝ финансиране. Правата на човека и равенството между половете следва да бъдат интегрирани в целия Пакт за бъдещето, който следва да се основава на взаимовръзката между правата на човека, мира и сигурността и устойчивото развитие. Включването на силно, свързано с правата на човека измерение в Пакта за бъдещето и подготовката за срещата на върха, посветена на бъдещето, както и съпътстващият процес по изпълнението на **целите за устойчиво развитие** са решаващ фактор за това никой да не бъде изоставен.

3. ЕС ще продължи да работи за укрепване на зачитането, защитата и упражняването на правата на човека и да си сътрудничи с всички региони на света, организации и заинтересовани страни за постигането на тези цели. ЕС ще продължи да призовава всички държави да се ангажират изцяло със **системата на ООН за правата на човека**, включително Съвета по правата на човека и неговите механизми, като например специалните процедури и всеобщия периодичен преглед, разследващите органи, упълномощени от ООН, и органите по договорите за правата на човека. Наред с това ЕС ще продължи да призовава всички държави да спазват международното право в областта на правата на човека и да предоставят на ООН и на механизмите за наблюдение на правата на човека безусловен и безпрепятствен достъп до своите територии.
4. ЕС потвърждава категоричната си ангажираност със спазването, защитата и упражняването на всички икономически, социални и културни права, включително правото на образование, храна, здравеопазване, социална сигурност, подходящо жилищно настаняване и достоен труд, и с оказването на подкрепа за съответните инициативи в това отношение. ЕС ще продължи да подкрепя всеобщия достъп до безопасна, достатъчна и достъпна питейна вода, канализация и хигиена и да набляга на свързаните с правата на човека аспекти в тези области. ЕС ще участва активно в дискусии за утвърждаване на човешкото право на чиста, здравословна и устойчива околна среда. ЕС ще продължи да утвърждава правото на образование, пресечната точка с програмата в областта на цифровите технологии, социалното и цифровото приобщаване, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата, както и недискриминацията. ЕС ще продължи да утвърждава културните права и опазването на културното наследство.

5. ЕС ще работи за предотвратяване и прекратяване на нарушенията и погазването на правата на човека, включително като подкрепя съответните инициативи в Третия комитет на Общото събрание на ООН и Съвета по правата на човека. ЕС ще продължи да търси **отговорност** за нарушенията и погазването на човешките права, независимо къде са извършени. ЕС остава ангажиран с търсенето на отговорност на всички извършители на международни престъпления. ЕС ще потвърди непоколебимата си подкрепа за международната наказателноправна система и по-специално за Международния наказателен съд (МНС), както и ангажимента си да поддържа Римския статут и да запази независимостта и целостта на МНС. Търсенето на наказателна отговорност е изключително важно за борбата с безнаказаността за жестоки престъпления и за осигуряването на правосъдие за жертвите. В стремежа си към търсене на отговорност ЕС ще призовава или ще подкрепя призивите на други участници за независимо разследване на нарушенията на човешките права и погазването на международното хуманитарно право, включително на нарушения, които може да представляват международни престъпления.
6. ЕС ще продължи да играе водеща роля в **инициативите** по отношение на Афганистан, Беларус, Бурунди, КНДР, Еритрея, Мианмар/Бирма. Освен това ЕС ще бъде готов да реагира и да се ангажира с проблемни ситуации в областта на правата на човека, които може да възникнат през 2024 г. Що се отнася до Етиопия, ЕС ще следи развоя във връзка с рамката за политиката по отношение на правосъдието в условията на преход и нейното прилагане и ще насърчава съответствието на бъдещата политика с регионалните и международните стандарти в областта на правата на човека. ЕС ще следи отблизо инициативите, свързани с Камбоджа, Централноафриканската република, Демократична република Конго, Грузия, включително положението с човешките права в грузинските райони Абхазия и Южна Осетия, Хаити, Иран, Либия, Мали, Никарагуа, окупираната палестинска територия, Руската федерация, Сомалия, Южен Судан, Шри Ланка, Судан, Сирия, временно окупираните територии на Украйна, включително Автономната република Крим и град Севастопол, Йемен и ще следи и подкрепя усилията за провеждане на демократични избори и зачитане на правата на човека във Венесуела, включително изпълнението на подписаните в Барбадос споразумения и освобождаването на политическите затворници. ЕС ще участва активно в **интерактивни диалози** с мандатоносителите по специални процедури и в общи дебати, за да насочва вниманието към сериозни нарушения на правата на човека.

7. ЕС ще осъди систематичните нарушения на човешките права в **Афганистан**, особено основаната на пола дискриминация от страна на талибаните спрямо жените и момичетата. Това включва отричането на правото на образование за всички, на свободата на изразяване, движение и труд, както и суровите ограничения върху участието им в обществения и социалния живот, включително забраната жени да работят за НПО и ООН. ЕС ще призове и за защита на правата на лицата, принадлежащи към малцинства, включително етнически и религиозни малцинства, например хазарите, както и ЛГБТИ. ЕС ще подкрепя Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA) в рамките на цялостния ѝ мандат със силен компонент, свързан с правата на човека, и мандата на специалния докладчик за положението с човешките права в Афганистан, както и назначаването на специалния пратеник за Афганистан в съответствие с Резолюция 2721 (2023) на СС на ООН. ЕС ще продължи да подчертава отговорността на талибаните за зачитането, защитата и прилагането на правата на човека и основните свободи и ще набляга на значението на отчетността. ЕС ще призове талибаните да спазват задълженията на Афганистан, който е страна по Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, както и по Конвенцията за правата на детето.

8. ЕС ще призове за помирение и възстановяване на демократичния път в **Мианмар/Бирма** и ще подкрепи усилията на ООН и АСЕАН в това отношение. ЕС ще призове за по-голяма съгласуваност на позициите в системата на ООН, по-специално чрез рационализиране на действията на различните мандатоносители и агенции на ООН на място. ЕС ще продължи да настоява за правосъдие и търсене на отговорност за всяко нарушение и ще призове за прекратяването на всеки акт на насилие в страната от военния режим на Мианмар, включително за прекратяване на целенасочените нападения срещу цивилни лица и гражданска инфраструктура. ЕС ще призове за безусловно и незабавно освобождаване на всички произволно задържани лица, ще осъди използването на смъртното наказание, по-специално като последица от военния преврат през 2021 г., и ще призове за възстановяване на демократичния процес. ЕС ще продължи да изразява подкрепа за всички народи на Мианмар/Бирма, включително за общността рохингия и други малцинства. ЕС ще призове за пълен, безопасен и безпрепятствен хуманитарен достъп до всички нуждаещи се. ЕС ще продължи да се застъпва за безопасното, устойчиво, достойно и доброволно завръщане на бежанците от общността рохингия по родните им места, когато условията позволяват това. ЕС ще подкрепя механизмите за отчетност, включително независимия механизъм за разследване за Мианмар.

9. ЕС ще продължи да осъжда най-категорично непровокираната и неоправдана **агресивна война на Русия срещу Украйна** и продължаващите нарушения от страна на Русия на международното право в областта на правата на човека и на международното хуманитарно право в Украйна, включително произволните задържания, изтезанията, малтретирането, насилственото изчезване и сексуалното и основаното на пола насилие. ЕС отново ще отправи спешен призив към Русия и Беларус да гарантират незабавно безопасното връщане в Украйна на всички незаконно депортирани и преместени украински деца и други цивилни лица. ЕС насърчава по-нататъшните усилия за търсене на отговорност за всички международни престъпления и нарушения на човешките права, произтичащи от руската агресивна война, като подчертава, че следва да се гарантира отчетност в най-широк смисъл, включително по отношение на правата на жертвите на правосъдие и обезщетение, както и гаранции за недопускане на повторение. ЕС насърчава по-нататъшните усилия, включително в основната група, за създаване на трибунал за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна, който да се ползва с най-широка междурегионална подкрепа и легитимност, както и на бъдещ механизъм за компенсации; Европейският съвет изтъква отново подкрепата си за регистъра на Съвета на Европа на щетите, причинени от агресията на Руската федерация срещу Украйна, като първа осезаема стъпка в тази посока. ЕС подчертава подкрепата си за разследванията на прокурора на Международния наказателен съд и за подновяването на мандата на анкетната комисия за Украйна от Съвета по правата на човека. ЕС ще поиска от Русия да прекрати агресията си, да изтегли незабавно, изцяло и безусловно всички свои войски и военно оборудване от цялата територия на Украйна и да зачита изцяло суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници.

10. ЕС ще призове **КНДР** да предприеме действия във връзка с констатациите на анкетната комисия от 2014 г. относно тежките нарушения на правата на човека и да се ангажира пълноценно със системата на ООН за правата на човека с оглед на предстоящия всеобщ периодичен преглед на страната. ЕС ще продължи да призовава КНДР да приеме предложенията за диалог и да се ангажира отново с международната общност, включително чрез завръщането на дипломатически и хуманитарен персонал в КНДР. ЕС ще прикани настойчиво КНДР да зачита, защитава и упражнява човешките права и незабавно да реши въпроса с отвлеченията.

11. Що се отнася до **Израел и окупираната палестинска територия**, ЕС категорично осъжда бруталните и безогледни терористични нападения на Хамас в Израел на 7 октомври, които бяха съпроводени със сексуално и основано на пола насилие. ЕС припомня правото на Израел да се защитава и подчертава, че това право трябва да се упражнява в съответствие с международното право, включително международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека. ЕС ще продължи да следи отблизо положението в Газа и да настоява за зачитане на правата на човека, като ще подчертава задължението за гарантиране на защитата на всички цивилни лица по всяко време в съответствие с международното хуманитарно право. Призоваваме настойчиво всички страни да спазват международното право, включително международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право и отбелязваме, че за нарушения на международното право трябва да се носи отговорност. Изразявайки отново дълбоката си загриженост във връзка с влошаващото се хуманитарно положение в Газа, ЕС ще призове за непрекъснат, бърз, безопасен и безпрепятствен хуманитарен достъп и помощ, за да се достигне до нуждаещите се чрез всички необходими мерки, включително чрез повишаване на капацитета на граничните пунктове и чрез специален морски маршрут, както и чрез хуманитарни коридори и паузи за хуманитарни нужди, като същевременно се предприемат действия за недопускане на злоупотреби с тази помощ от терористични организации. ЕС ще продължи да призовава Хамас да освободи незабавно и безусловно всички заложници, като отбелязва, че използването от Хамас на цивилни граждани като човешки щитове е особено осъдително и жестоко деяние. Работата на агенциите на ООН трябва да бъде улеснена, а служителите на ООН и хуманитарните работници — да бъдат защитени. Журналистите не трябва да се превръщат в мишени. ЕС ще призове за защита на цялата гражданска инфраструктура, включително лечебните заведения, училищата и помещенията на ООН, както и на друга инфраструктура, предназначена да улесни предоставянето на хуманитарна помощ. ЕС категорично осъжда насилието от страна на заселниците и призовава за търсене на отговорност. Съгласно международното право поселенията са незаконни. Израел трябва да спре разрастването на поселенията, да предотврати насилието на заселниците и да гарантира, че на извършителите се търси отговорност. ЕС ще призове за сътрудничество с всички механизми на ООН. ЕС е готов да допринесе за възобновяването на политически процес, основан на решението за две държави, включително чрез инициативата за Ден на мира, приветства дипломатическите инициативи за мир и сигурност и подкрепя провеждането на международна мирна конференция в скоро време.

12. ЕС ще продължи да наблюдава и осъжда систематичните и засилващи се вътрешни репресии срещу гражданското общество и стигматизираните групи, включително ЛГБТИ, в **Руската федерация**. ЕС осъжда практическото затваряне на гражданското пространство, заглушаването на общественото несъгласие, на политическата опозиция и на независимите медии, липсата на независимост на съдебната система и на гаранции за справедлив съдебен процес, използването на изтезания и малтретиране и произволното задържане. ЕС ще продължи да призовава настойчиво Русия да оказва пълно съдействие на всички международни и регионални механизми за наблюдение на правата на човека, както и на всички специални процедури, свързани с положението с човешките права в Руската федерация. ЕС ще призове Русия да освободи всички политически затворници.
13. ЕС ще продължи да осъжда категорично нарушаването на човешките права в **Беларус**, като припомня констатациите на върховният комисар по правата на човека, че в Беларус продължават да се извършват систематични, масови и тежки нарушения на правата на човека. Според Върховния комисар някои от тези нарушения на правата на човека биха могли да представляват престъпления срещу човечеството. ЕС ще призове настойчиво беларуските власти да прекратят вътрешните репресии и незабавно и безусловно да освободят и реабилитират всички политически затворници. ЕС ще продължи да призовава настойчиво властите на Беларус да оказват пълно съдействие на международните и регионалните механизми за наблюдение на правата на човека. ЕС ще призове настойчиво властите на Беларус да прекратят участието си в агресивната война на Русия срещу Украйна и да преустановят използването на мигрантите като инструмент за политически цели. ЕС ще полага усилия, за да се гарантира, че влошаващото се положение с човешките права в Беларус продължава да заема челно място в дневния ред на Съвета по правата на човека.

14. ЕС ще призове за прекратяване на нарушенията на международното хуманитарно право и нарушенията на правата на човека от всички страни в конфликта в Сирия, по-специално от режима и неговите съюзници, и ще изтъкне отново, че всички страни, отговорни за нарушения на международното хуманитарно право и на правата на човека, включително сексуално и основано на пола насилие, трябва да бъдат подведени под отговорност. ЕС ще заяви отново, че е наложително хуманитарните организации да имат безопасен, пълен, безпрепятствен и траен достъп, включително до местата за изолация или задържане. ЕС ще изрази твърдата си подкрепа за независимата международна анкетна комисия и Международния безпристрастен и независим механизъм (ИМ) и ще повтори призива си за сезиране на Международния наказателен съд за положението в Сирия. ЕС приветства създаването на независимата институция за безследно изчезналите лица в Сирийската арабска република и е готов да ѝ окаже подкрепа. ЕС ще отбележи, че условията за доброволно, безопасно и достойно завръщане на сирийските бежанци, в съответствие с определението на ВКБООН, понастоящем не са налице. Единственият път за постигане на траен мир в Сирия е политическо решение в съответствие с Резолюция 2254 на Съвета за сигурност на ООН.
15. ЕС ще продължи да осъжда нарушенията на човешките права в Иран и да призовава настойчиво **иранските** власти да отстояват човешките права, в частност правата на жените и момичетата и правата на лицата, принадлежащи към религиозни и етнически малцинства, свободата на мнение и изразяване, свободата на вероизповеданието и убежденията и правото на мирни събрания. ЕС ще призове иранското правителство да прекрати екзекуциите и да провежда последователна политика за премахване на смъртното наказание, както и да сътрудничи изцяло на механизмите на ООН за търсене на отговорност за нарушения на правата на човека, по-специално създадената от Съвета по правата на човека независима мисия за установяване на фактите. ЕС ще настоява също за освобождаването на всички произволно задържани лица, включително чужденци и лица с двойно гражданство, и за осигуряването на справедлив процес за всички задържани лица.

16. ЕС ще осъди сериозните нарушения на правата на човека в Судан, включително многобройните съобщения за сексуално и основано на пола насилие, както и нарушенията на правата на детето. ЕС е дълбоко обезпокоен от съобщенията за масово насилие срещу цивилни лица и етническо прочистване, особено в Западен Дарфур, както и от многото нуждаещи се от хуманитарна помощ, и вътрешно разселени лица. ЕС ще призове всички страни в конфликта да спазват и изпълняват задълженията си съгласно международното хуманитарно право, да прекратят нападенията срещу гражданска инфраструктура и да гарантират неограничен, своевременен и безопасен хуманитарен достъп в цялата страна. ЕС ще изтъкне отново, че за да се прекъсне кръгът на безнаказаност, трябва да се търси отговорност от всички извършители на престъпления. ЕС ще подкрепя работата на Международния наказателен съд и ООН, включително чрез Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека и новоназначения личен пратеник на генералния секретар на ООН за Судан, и ще призове Судан да сътрудничи на мандатите на определения независим експерт в Судан, както и на независимата международна мисия за установяване на фактите във връзка с нарушенията на човешките права в страната.

17. ЕС ще продължи да изразява сериозната си загриженост за положението с човешките права в **Китай**, включително в Тибет, Вътрешна Монголия, Хонконг и Синдзян. ЕС ще продължи да призовава Китай към ефективно сътрудничество със Службата на върховния комисар и с всички международни механизми в областта на правата на човека, включително за изпълнение на препоръките в доклада за оценка на опасенията във връзка с човешките права в Синдзян. ЕС ще продължи да обръща специално внимание на пълноценното упражняване на човешките права и основните свободи, по-специално свободата на мнение и изразяване, на сдружаване и мирни събрания, свободата на вероизповеданието и убежденията, както и защитата на правата на жените и момичетата, опазването на културната идентичност и прекратяването на използването на принудителен труд и лагери за превъзпитание, не на последно място с оглед на всеобщия периодичен преглед за Китай. ЕС ще продължи да следи отблизо отделни случаи на правозащитници, включително такива, които работят с механизмите на ООН. ЕС ще прикани настойчиво Китай да зачита, защитава и прилага човешките права за всички, включително уйгурите, тибетците и лицата, принадлежащи към етнически, религиозни и езикови малцинства. ЕС ще прикани настойчиво китайското правителство и властите в Хонконг да възстановят пълното зачитане на върховенството на закона и правата на човека и ще изрази отново опасенията си във връзка със спазването на предишните ангажименти на Китай по отношение на Хонконг. Когато е възможно и при пълно зачитане на универсалните човешки права, ЕС е готов да работи с Китай в рамките на многостранни форуми, например по въпроси като икономическите, социалните и културните права.
18. ЕС ще подчертае, че продължава да подкрепя постигането на устойчив и траен мир между Армения и Азербайджан въз основа на принципите за признаване на суверенитета, ненарушимостта на границите и териториалната цялост. ЕС ще подчертае, че е важно да се гарантират правата и сигурността на **арменците в Карабах**, както и да се създадат условия за доброволното, безопасно, достойно и трайно завръщане на бежанците и разселените лица в Нагорни Карабах, и по-специално правото им да живеят в домовете си достойно, без сплашване или дискриминация. Освен това културното наследство и правата на собственост на местното население трябва да бъдат ефективно защитени и гарантирани.

19. Освен това от Турция, като страна кандидатка за членство в ЕС и дългогодишен член на Съвета на Европа, се очаква да се придържа към своите съответни ангажименти.
20. Що се отнася до **тематичните приоритети**, ЕС ще продължи да се противопоставя решително на **смъртното наказание** във всички случаи и при всякакви обстоятелства и ще насърчава по-нататъшното ратифициране на приетия преди 35 години Втори факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права. ЕС ще призовава страните, които все още прилагат смъртното наказание, да го премахнат или да поддържат или въведат мораториум като първа стъпка към премахването му. ЕС ще насърчава държавите, в които е въведен мораториум, да премахнат смъртното наказание по закон. ЕС ще се ангажира на ранен етап с набирането на подкрепа за 10-ата резолюция на Общото събрание на ООН относно мораториума върху прилагането на смъртното наказание, в съответствие с категоричния си ангажимент за премахване на смъртното наказание.
21. В контекста на 40-ата годишнина на Конвенцията против изтезанията ЕС ще продължи да осъжда използването на **изтезания** и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание по света и ще говори открито срещу произволните арести и задържания. ЕС ще призове отново за всеобщо ратифициране и ефективно прилагане на Конвенцията на ООН против изтезанията и факултативния протокол към нея. ЕС ще продължи да утвърждава Световния алианс срещу търговията със стоки, използвани с цел изтезания, и ще обмисли по-нататъшни стъпки за забрана на търговията със стоки, използвани за смъртно наказание и изтезания.

22. ЕС ще призовава всички държави по света да гарантират правилното функциониране на демократичните институции, зачитането на принципите на правовата държава и доброто управление, приобщаващите общества и независимостта на съдебната система и да предотвратяват и водят борба с безнаказаността и корупцията. Корупцията подкопава осъществяването и упражняването на всички човешки права и подрива демокрацията, доверието в институциите и върховенството на закона.
23. ЕС ще потвърди категоричната си ангажираност с утвърждаването и защитата на правото на **свобода на вероизповеданието и убежденията** за всички хора по света. ЕС ще насърчава и защитава правото на всеки да изповядва или не религия или убеждения, да изразява или променя своята религия или убеждения, като същевременно осъжда криминализирането на вероотстъпничеството и злоупотребата със законите за богохулството. ЕС ще осъжда дискриминацията, нетолерантността, насилието и преследването въз основа на вероизповеданието и убежденията и ще отхвърля всяка форма на подбуждане към религиозна омраза.
24. ЕС ще засили подкрепата си за утвърждаване на правото на **свобода на убежденията и изразяването** – както онлайн, така и офлайн. ЕС ще продължи да подкрепя решително свободата на медиите и да осъжда тормоза, заплахите и нападенията срещу журналисти, блогъри и други работещи в медиите. ЕС ще продължи да сигнализира за засиления държавен контрол над онлайн пространството и да води проактивна борба с чуждестранното манипулиране на информация и ще утвърждава неприкосновения характер на информацията в борбата с дезинформацията. ЕС ще продължи да работи за отстояване на **академичната свобода** и за защита на изложените на риск членове на академичната общност. ЕС ще продължи да защитава и утвърждава правото на **свобода на мирни събрания и сдружаване** и да осъжда сплашването, заплахите и насилието срещу мирни демонстранти.

25. ЕС ще утвърждава активно универсалните права на човека и основните свободи, принципите на правовата държава и демократичните принципи при развитието, използването и управлението на **цифровите технологии**, включително изкуствения интелект (ИИ), интернет и цифровите пространства, в съответствие със своя ориентиран към човека и основан на човешките права подход към цифровите технологии и на базата на работата си за подходящо регулиране на ИИ. ЕС ще насърчава отговорно, безопасно и надеждно проектиране, разработване, внедряване, оценка и използване на ИИ в съответствие с международното право в областта на правата на човека и ще продължи да обръща внимание на въздействието от спирането на интернет, онлайн цензурата и незаконното онлайн наблюдение. ЕС ще продължи да призовава за защита на гражданското пространство онлайн, за подобряване на защитата на данните и насърчаване на отговорното управление на платформите, включително за борба с дезинформацията, с киберпрестъпността и с улеснения от технологиите онлайн тормоз, основан на пола. ЕС ще насърчава отворен, свободен, сигурен и оперативно съвместим интернет, включително като опазва неговата основа с участието на множество заинтересовани страни. Надлежното отразяване на тези принципи в предстоящите процеси на ООН в областта на цифровизацията, например Глобалния цифров пакт, и във всички решения за бъдеща глобална рамка за управление на ИИ ще бъдат сред основните приоритети на ЕС. За тази цел ЕС ще обърне специално внимание на препоръките на Консултативния съвет на високо равнище на генералния секретар на ООН по въпросите на ИИ, не на последно място на неговия доклад преди срещата на върха, посветена на бъдещето, през 2024 г. Наред с това ЕС ще продължи и цифровото си сътрудничество в рамките на Global Gateway, за да се преодолеят цифровите разделения и да се даде възможност цифровите технологии, включително ИИ, да служат като ускорител за постигането на ЦУР.

26. ЕС активно ще подкрепя, насърчава и овластява многообразното и независимо гражданско общество, което е крайъгълен камък на демократичното общество. ЕС ще осъжда категорично всяка форма на репресия срещу **правозащитниците** и организациите на гражданското общество, включително тези, които сътрудничат или се стремят да сътрудничат, или са сътрудничали на системата на ООН, и ще продължи да насърчава пълноценното и съдържателно участие на гражданското общество във всички форуми на ООН. ЕС ще обърне специално внимание на специфичните рискове пред определени категории правозащитници, които често са подложени на дискриминация, насилие и тормоз, както онлайн, така и офлайн, и по-специално жените правозащитници, младежите правозащитници, защитниците на човешките права в областта на околната среда, земята и коренното население, защитниците на правата на ЛГБТИ, на правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства, и защитниците на трудовите права. ЕС ще играе водеща роля в насърчаването на безопасна и благоприятна среда за гражданското общество и защитниците на правата на човека, включително активните правозащитници в изгнание. ЕС ще обърне специално внимание на незаконното онлайн наблюдение, ще обмисли мерки за предотвратяване и справяне с транснационалните репресии и ще насърчава действия на равнището на ООН за справяне с това все по-сериозно глобално явление. ЕС също така ще се противопоставя на правните и административните мерки, които стесняват гражданското пространство, като например пречки пред регистрацията на НПО, ограничения на достъпа до ресурси, обременяващи правила за проверка и затрудняващи изисквания за докладване. ЕС ще работи в тясно сътрудничество с върховния комисар на ООН по правата на човека и със специалните процедури, за да гарантира, че се чуват гласовете на гражданското общество и на защитниците на правата на човека.

27. В съответствие с международните си ангажименти ЕС ще продължи енергично да насърчава и увеличава усилията за постигане на **равенство между половете**, за лансиране и пълно упражняване на всички човешки права от жените и момичетата и за тяхното овластяване, включително чрез интегриране на принципа на равенство между половете в съответния национален и тематичен контекст. ЕС ще продължи да насърчава интегрирането на свързани с пола аспекти в инициативите за мир и сигурност, включително чрез изпълнението на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и последващите резолюции, чрез укрепване на пълноценното, равноправно и съдържателно участие и лидерство на жените и момичетата в предотвратяването и разрешаването на конфликти през целия цикъл на конфликта. ЕС ще използва всяка възможност във всеки съответен форум, за да продължи да реализира тези ангажименти, включително в Комисията за положението на жените и Комисията за населението и развитието, като изтъква необходимостта от амбициозен и трансформиращ подход, за да се отстранят първопричините и рисковите фактори за неравенството между половете, дискриминацията и насилието срещу жени и момичета. Централно място в усилията на ЕС ще продължат да заемат предотвратяването и премахването на всички форми на сексуално и основано на пола насилие – както онлайн, така и офлайн, включително домашното насилие и насилието от страна на интимния партньор, детските, ранните и принудителните бракове, гениталното осакатяване на жени и други вредни практики срещу жени и момичета. ЕС ще продължи да насърчава възможните полезни взаимодействия със съществуващите в тази област процеси, например форума „Поколение за равенство“, ръководен от ООН — Жени, в който участват няколко държави — членки на ЕС. ЕС ще насърчава усилията на цялото общество за ангажиране на мъжете и момчетата като съюзници и бенефициери в усилията за премахване на всички неравенства между половете, за справяне с дискриминационните закони, за борба с дискриминационните социални норми и свързаните с пола стереотипи и за прекратяване на сексуалното и основаното на пола насилие. ЕС припомня ангажимента си да подкрепя равноправното, пълноценно, ефективно и съдържателно участие на жените и младите хора в цялото им многообразие, включително във всички сфери на обществения и политическия живот, съгласно Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г. По повод 45-ата годишнина на Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW) и 25-ата годишнина от факултативния протокол към Конвенцията ЕС ще продължи да насърчава ратифицирането и прилагането на тези инструменти.

28. ЕС запазва ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира всички човешки права и да прилага изцяло и ефективно Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието (МКНР), както и резултатите от конференциите за техния преглед, и в този контекст остава ангажиран със сексуалното и репродуктивното здраве и права. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани с неговата сексуалност и сексуално и репродуктивно здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация и образование в областта на сексуалното и репродуктивното здраве, включително до широкообхватно сексуално възпитание и здравни услуги.
29. ЕС ще продължи да се противопоставя категорично на всички форми на **дискриминация** и да води още по-активна борба срещу тях, като обръща специално внимание на множествените и пресичащи се форми на дискриминация, включително основаната на пол, раса, етнически или социален произход, религия или убеждения, политически или други мнения, увреждания, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност. ЕС изтъква отново ангажираността си с равенството и недискриминацията, с правото на всички хора да се ползват от пълния набор човешки права и основни свободи, както и със защитата на хората в неравностойно, уязвимо и маргинализирано положение. ЕС ще потвърди категоричния си ангажимент за зачитане, защита и пълноценно и равноправно упражняване на човешките права от ЛГБТИ и ще изрази загрижеността си от тревожните равнища на насилие, дискриминация и стигматизация на ЛГБТИ по света. ЕС ще си сътрудничи с мандатите на ООН за борба с насилието и всички форми на дискриминация и ще продължи да оказва безрезервна подкрепа за работата на ООН в това отношение.

30. ЕС ще остане изцяло ангажиран с премахването на **расизма**, расовата дискриминация, ксенофобията и свързаната с тях нетърпимост. Действията на ЕС в тази област се основават на солидна правна рамка, включително Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г., който беше развит през годините, в съответствие с Международната конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация (ICERD), която е и следва да продължи да бъде основа за действията за борба с расизма, расовата дискриминация, ксенофобията, езика на омразата и нетърпимостта. ЕС ще поддържа дългогодишната си традиция на активна и конструктивна ангажираност с всички механизми на ООН относно расизма, независимо дали е подкрепял създаването на съответния механизъм или не, като същевременно е отправял последователни искания за рационализиране и оптимизиране на съществуващите механизми. ЕС ще продължи да изтъква необходимостта от всеобщо ратифициране и пълно и ефективно прилагане на ICERD, както и необходимостта от прилагане на Декларацията и Програмата за действие от Дърбан. Освен това ЕС ще продължи да участва по съдържателен начин в преговорите по проект за декларация на ООН относно зачитането, защитата и упражняването на човешките права на хората от африкански произход.

31. ЕС ще продължи да отстоява **правата на детето**, като превръща в приоритет защитата на децата от всякакви форми на насилие и всеобщия достъп до качествено и приобщаващо образование и отделя специално внимание на правото на образование на момичетата и на децата в неравностойно, уязвимо и маргинализирано положение, включително децата от коренното население, децата, принадлежащи към малцинства, в това число национални и етнически малцинства, и децата с увреждания. ЕС ще продължи да обръща специално внимание на децата, засегнати от въоръжени конфликти, и на предотвратяването и прекратяването на тежките нарушения срещу тях въз основа на засилена координация с механизмите и партньорите на ООН. ЕС ще продължи да предприема действия срещу гениталното осакатяване на жени и ранните, детските и принудителните бракове. ЕС ще продължи да работи за изкореняването на детската бедност и всички форми на дискриминация срещу децата. ЕС ще разгледа правата на детето в цифровото пространство, за да гарантира безопасно онлайн преживяване за всички деца, без каквато и да е форма на насилие.
32. ЕС ще засили действията за утвърждаване на пълноценното упражняване на всички човешки права от страна на **възрастните хора**. ЕС ще остане ангажиран с укрепването на човешките права на възрастните хора във всички области на живота, особено в сферата на дългосрочните грижи, и ще подкрепя усилията за справяне с възрастовата дискриминация и засилване на солидарността и взаимодействието между поколенията. В това отношение ЕС ще работи пълноценно с отворената работна група на ООН по въпросите на застаряването и е готов на сътрудничество в процеса на установяване на евентуални пропуски в защитата на човешките права на възрастните хора, за да бъдат те преодолені по най-добрия начин.

33. ЕС ще продължи да утвърждава правата на **коренното население**, залегнали в Декларацията на ООН за правата на коренното население и международното право в областта на правата на човека, и в това отношение ще участва активно във всички съответни форуми, на които се обсъждат правата на коренното население. ЕС ще продължи да се включва активно във всички усилия за увеличаване на пълноценното, ефективно и съдържателно участие на представители и институции на коренното население в съответните органи на ООН, включително в заседанията на Съвета по правата на човека, по въпроси, които ги засягат. ЕС ще подчертае колко е важно да се защитават хората, отстояващи правата на коренното население, включително в контекста на земята и природните ресурси, опазването на околната среда, биологичното разнообразие и климата, както и да се гарантира, че те са в състояние да утвърждават човешките права без страх от репресии. ЕС ще насърчава пълноценното, ефективно и съдържателно участие и водеща роля жените от коренното население. ЕС ще подчертава колко е важно на децата от коренното население да се предоставя достъп до образование на собствения им език и култура.
34. Защитата на правата на лицата, принадлежащи към **малцинства**, има жизненоважно значение. ЕС ще продължи да призовава всички държави да зачитат, защитават и прилагат човешките права на лицата, принадлежащи към малцинства, които са заложили в Декларацията за правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства. ЕС ще насърчава правото им на реално участие в културния, религиозния, социалния, икономическия и обществен живот. ЕС ще се противопоставя на всички форми на подбуждане към насилие или омраза, както и на езика на омразата, онлайн и офлайн, като същевременно запазва пълния обхват на правото на свобода на убеждение и на изразяване. ЕС ще продължи да разглежда въпросите на хората, принадлежащи към малцинства, във всички съответни форуми.

35. ЕС ще продължи да подкрепя мерки за справяне с последиците от **изменението на климата**, загубата на биологично разнообразие, замърсяването и влошаването на състоянието на околната среда за пълноценното упражняване на всички човешки права. Основаният на правата на човека подход е от ключово значение за успешната борба с тези явления. Във връзка с това ЕС ще насърчава важната роля на правозащитниците еколози и защитниците на правата на коренното население. ЕС ще участва активно в дискусии за утвърждаване на човешкото право на чиста, здравословна и устойчива околна среда и в този контекст ще насърчава приобщаването и недискриминацията. ЕС ще се ангажира активно с резолюции на ООН за връзката между правата на човека и климата и околната среда, включително с оглед на резултатите от COP28.
36. ЕС ще потвърди ангажимента си за цялостно изпълнение на трите измерения на Програмата до 2030 г. ЕС ще потвърди позицията си, че пълното упражняване на всички човешки права от всяко човешко същество е предпоставка за постигането на приобщаващо и устойчиво развитие. В този дух ЕС ще продължи да допринася за изпълнението на Програмата до 2030 г., като прилага основан на правата на човека подход към сътрудничеството за развитие и наред с това се стреми никой да не бъде изоставен. Този подход допринася за **правото на развитие**, основаващо се на универсалния, неделим, взаимосвързан, взаимозависим и взаимно допълващ се характер на всички човешки права, като хората са носители на права, а държавите – носители на отговорност. Що се отнася до процеса на разработване на правно обвързващ инструмент за правото на развитие, ЕС ще продължи да се ангажира, без да предопределя окончателната си позиция, за да се постигне пълно съответствие на проектотекста с нормите на международното хуманитарно право.

37. ЕС ще продължи да си сътрудничи със Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека и работната група на ООН по въпросите на **бизнеса и правата на човека** с цел да се насърчи прилагането в световен мащаб на Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека. ЕС ще продължи да подкрепя приемането на национални планове за действие в държавите членки и в страните партньори и да разработва всеобхватна рамка на ЕС за прилагане на тези ръководни принципи, като се позовава на пътната карта на ООН за бизнеса и правата на човека за следващото десетилетие. ЕС ще засили ангажираността си във форумите на ООН в резултат на законодателни и други промени в ЕС, особено свързаните с дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта, като основа за участие в преговорите на равнище ООН по консенсусен, правно обвързващ инструмент относно бизнеса и правата на човека с цел да се подобри защитата на жертвите и да се създадат еднакви условия на конкуренция в световен мащаб.
38. Тероризмът, насилственият екстремизъм и организираната престъпност представляват сериозна заплаха за международния мир и сигурност. Борбата с тероризма не трябва да нарушава правата на човека, основните свободи или международното хуманитарно право. ЕС призовава всички държави да гарантират, че действията в отговор на тероризма и организираната престъпност се предприемат при пълно спазване на международното право. Разследването и наказателното преследване на случаи на **тероризъм** трябва да става в съответствие с принципите на правовата държава и международното право в областта на правата на човека, а правата на жертвите да заемат централно място.

39. ЕС ще засили действията за спазване на международното право по отношение на бежанците, вътрешно разселените лица и мигрантите, като обърне специално внимание на лицата в уязвимо положение. ЕС ще продължи да предоставя възможности за законна миграция при пълно зачитане на националните компетентности и да призовава всички държави да вземат мерки за предотвратяване на трафика и контрабандата на хора, за защита на жертвите и повишаване на осведомеността сред потенциалните жертви чрез подход, съобразен с равенството на половете и проблемите на децата, както и да гарантират ефективно преследване на извършителите. ЕС ще продължи да осъжда категорично използването от трети държави на хибридни атаки, включително превръщането на мигрантите в инструмент за политически цели, и ще противодейства на такива дейности при пълно зачитане на правата на човека и международното право.
40. ЕС ще прикани всички партньори да **обединят усилията си за утвърждаване и постигане на напредък в областта на правата на човека** в световен мащаб и за изграждане на по-силни партньорства. ЕС е убеден, че утвърждаването, защитата и упражняването на правата на човека носят на всички заинтересовани страни множество ползи, включително в областта на устойчивото развитие, мира и сигурността и напредъка на равнопоставени, многообразни, плуралистични и приобщаващи общества.
-